

Pozdrav ze Křtin

3/1994

Všem farníkům, poutníkům a dobrodincům posílám od trůnu Panny Marie Křtinské vánoční přání spojené s poděkováním za Vaše putování do Křtin, za Vaše dary na zvelebení naší mariánské svatyně i na stavbu kaple v Březině-Proseči.

Láska Boží a přímluva Panny Marie ať Vás provází v roce 1995.

Z celého srdce Vám žehnám
P. Tomáš Prnka

Půlnoční mše sv. ve Křtinách 24. 12. ve 22 hodin.

Ausslas

Začínám a navazuji na Vaši poslední větu dopisu: „Pamatuji na Vás u trůnu Panny Marie Křtinské.“ To je pro mě ta nejhezčí věta a ta skutečnost nejpotřebnější pro můj život a spásu.

V mém mládí – ve škole učil mě přísný katecheta P. Tomášek, pozdější pan kardinál, kterému jsem tenkrát ministroval a při pohřbu mé maminky řekl: „Děti, Vaše maminka se o Vás bude starat tam z nebe – a to lépe jako by to mohla dělat tady.“ Myslel jsem si tenkrát, že to jsou jen kněžské útěšné řeči a nemá to nic společného se skutečností. Dnes poznávám pravdivost slov pana katechety. Bylo to v Kelči.

Byl jsem za války v Berlíně totálně nasazen. Byl jsem v Líšni při bombardování továrny. Byl jsem deset roků posunovačem u ČSD. Potřeboval jsem zdatného anděla strážného a toho jsem měl. Myslím, že mi ho moje maminka vyprosila. Když rozbili Líšeňku, posbírali nás, kteří jsme zůstali na živu a převezli do Křtin do podzemních jeskyní nazvaných „Ausslas“ a tam jsme u strojů pokračovali v přerušené činnosti. V pondělí jsme přijížděli do Babic, pěšky do Křtin. Ubytování jsme byli v lágrech postavených někde blízko kostela směrem na Adamov. Odtud jsme chodili do podzemních slují – zařízené fabriky a v sobotu zase trap do Babic, tak to trvalo asi něco víc jak půl roku – pak bylo osvobození.

Kostel ve Křtinách byl večer zavřený a v neděli jsme tam nebyli. Hned ze začátku jsme toužili se pomodlit a vůbec vidět kostel zevnitř. Šli jsme dva dělníci – pan Florián z Pozořic a já na faru, zda by pan farář dovolil každý pátek večer otevřít kostel pro dělníky z *Ausslassu*, aby se mohli pomodlit. Moc se to panu faráři nezdálo, že se večer nesmí svítit, ale když jsme moc prosili, že při dvou svíčkách a za dozoru pana kaplana – tak to povolil. A když jsme žádali vedoucího lágru, aby to napsal na tabuli – kde se vyhlášovala nařízení, napsal tam asi takto: „V kostele ve Křtinách se pořádají pobožnosti každý pátek v 19⁰⁰ hodin pro dělníky z „*Ausslasu*“. Odhadem se těchto pobožností zúčastňovalo až 200 lidí. Myslím, že k těmto pobožnostem přispěl také starý pán Voráč, vousatý, učitel v důchodu, který tam chodil a se mnou se seznámil. Pan kaplan na závěr nám udělal požehnání a také hrály varhany. Tak jsme se těšili u Panny Marie ve Křtinách. Byly to slavné páteční pobožnosti.

(Převzato z dopisu poutníka z Tuřan. Má někdo podobné vzpomínky? Napište.)

Z dopisu poutníka:

Nedávno jsme měl to potěšení, že jsem mohl obdivovat nádheru křtinského kostela zasvěceného Panně Marii. Je to překrásné dílo věhlasného architekta Santiniho. Bylo to právě na závěr turistického zájezdu do ochotských jeskyní, při kterém jsem byl zdravotně ohrožen, protože jsem přecenil svoje síly. Trpím totiž ischemickou srdeční chorobou. Připomínal jsme si slova modlitby k Panně Marii a prosil o pomoc. Nakonec vše pro mne dobře dopadlo. Bylo to jako zázrak. Od té doby se utíkám s prosbou o pomoc k Panně Marii v těžkých chvílích mé nemoci za pobytu doma i v nemocnici.

Křtiny a Prostějov

Říká se, že každoročně putuje do Křtin přes 200 procesí. K těm nejstarším patří putování z Prostějova. Tiskem V. Horáka vyšla brožurka: Poutní písně do Sloupu a má 31 slok. (Na faře ve Křtinách máme jen neúplný výtisk, rádi bychom získali úplný tisk.)

Na první stránce čteme: Poutníkům na uváženu! Po staletí již putují Prostějované k mocné Paní Křtinské, aby si tam vyprosili požehnání pro svoje počínání a pomoc v bolestech a strádání pozemském, podporu ve svých strastech těla i duše. Plni důvěry k Matce Boží spěcháme také my k Ní v posvátných dnech svatodušních, abychom zachovali tradici našich zbožných předků. Vykonejme tedy pouť! Konejme ji s čistým, pokorným srdcem a vroucí důvěrou! Ne na výlet, na pouť jdeme. Proto využítvejme pouť k obrození duše! Dbejte rádi pokynů pořadatelů, ulehčujte jim péči o zdárný výsledek pouťi, vykonejte svatou zpověď a sv. přijímání, abyste osvěžení na těle i duši vrátili se šťastně zpět, s přáním, by jste i v dalších letech mohli putovat k Matce Boží.

Z písně při východu z chrámu Páně v Prostějově uvedu jen dvě první sloky: Slyším zaznívat hlas ze zdáli, - jak by v nebi andělové zpívali: „Pojďte sem, poutníci, - darujte mně srdce kající!“ Matky Boží zaznívá to libý hlas, - který zdaleka i zblízka volá nás: - „Pojďte jen, spěchejte, - lásce ve svém srdci zhasnout nedejte!“

O starobylém putování svědčí i votivní obraz města Prostějova. Obraz představuje město, které roku 1697 bylo postiženo požárem. V knize „Prostějov“ (vydána r. 1989) se o této události píše: „Město zasáhla na konci 17. stol. Jedna z největších živelných pohrom v jeho historii – obrovský požár, který vypukl 27. dubna 1697 v domě na rohu Olomoucké ulice a Vápenice. Hospodyni, která tu smažila koblihy, chytilo na plotně sádlo, oheň vyletěl komínem na střechu, silný severozápadní vítr jej rychle hnal po doškových střeších okolních domů. Požár brzy zachvátil celou Vápenici, přes domy u Olomoucké brány přeskočil na náměstí, odtud do židovského města a dál na Brněnské předměstí. Za oběť mu padla radnice, škola, kostel sv. Kříže, v jehož věži se žárem roztavily zvony, 52 domů ve vnitřním městě a řada předměstských ulic. Město zachvácené požárem zobrazil v roce 1723 neznámý malíř.“

Pohleďme ještě na obraz: Nad hořícím městem se vznáší křtinská Panna Marie, po její pravici klečí sv. Jan Nepomucký, po levici sv. Florián. Rodička Boží je obklopena andělky, Pod jejíma nohama je půlměsíc a had, který se chce zakousnout do jablíčka. Dole pod městem klečí skupinka sedmi mužů a napravo devět žen spínajících prosebně ruce. Uprostřed mezi oběma skupinami je znázorněn městský znak a pod ním česky psaná prosba: „Zajisté známe se k našim hříchům, Boží Rodičko, vyznalo tvou slávu a naši chybu Prostějovské město. Slávu, kterou tebe chváliti se zaslíbilo, chybu, když od předsevzetí svého jest přestalo, tu zase tobě ustavičným skrze sliby vzdycháním odevzdává. Odpusť, ochraňuj a oroduj za město naše u Boha. Učiň, blahoslavená Panno, ať jest město od ohně ochráněno. Plačící Bohu toto zpívá: Na výsostech buď věčná sláva. Ze srdečné upřímnosti tobě přejíce veškeren lid a celé město Prostějov.“

Další slavný památník prostějovských poutí je socha Panny Marie Křtinské u hřbitova. Na podstavci byl nápis, který česky zní asi takto: „Pod ochranou Božské Máti Křtinské od ohně uchráněné město Prostějov zbožně postavilo.“ (dle dp. Františka Marka). U této sochy prostějovští poutníci se shromažďovali při svém příchodu do Křtin a stejně tak, když odcházeli. Na podstavci sochy je znak města Prostějova.

**PATROCINIO DIVAE KIRITEINENSIS
AB IGNIS ARDORE CVSTODITA VRBS
PROSTANENSIS PIE POSVIT**

Latinský originál nápisu uchoval vzácný prostějovský kněz František Starý (dle dopisu prostějovského rodáka dp. Oldřicha Beránka). Píše o něm: „Znal jsem ho, říkali jsme mu *Staroušek*, byl velmi bedlivý badatel a velký znalec bylin, keřů a stromů. Jemu možno plně důvěřovat, že originál nápisu uvedl přesně ve svém článku:“ *Poutí z Prostějova do Křtin* v Prostějovském farním věstníku roč. V. č. 10 ze dne 1. 6. 1936. I za tento farní věstník bychom byli vděční.

Zmíněný prostějovský rodák P. Oldřich Beránek se vícekrát ve svých dopisech vyznal ze své lásky ke křtinskému poutnímu místu. Připomíná jak v prostějovském procesí byla na nosítkách nesena dřevěná socha Panny Marie Křtinské – výška 135 cm. Je zachována? Dle jeho zprávy má být na Žižkově náměstí na domě č. 19 kamenná socha z let 1698–1700.

Ještě ocituji z jeho dopisu: „Můj otec byl dlouholetý křtinský poutník. Tatínek mě vzal poprvé na pěší pouť do Křtin, když jsem chodil do páté třídy obecné školy. Z Prostějova se chodilo do Křtin na tři dny. Do Křtin jsem s tatínkem putovával i jako student prostějovského klasického gymnasia. Pěší křtinskou pouť jsem vykonal mnohokrát.“

Obnoví prostějovští svoji velikou slavnou tradici? Panna Maria Křtinská čeká. „Pojďte jen, spěchejte, - lásce ve svém srdci zhasnout nedejte!“

Křtiny....

tam na pouť se chodilo zdaleka, pěšky,
vstříc duněly zvony ze štíhlé věže,
pod jejich údery chvěla se srdce.

Věž křtinského kostela už zdálky září
jak bílé holubice bělostná křídla
a jako čistá hladina léčivého zřídla. (J. K.)

Stavba kaple v Březině – Proseči

Každý kostel, kaple je někomu zasvěcena, má svůj titul. Pro naši novou kapli jsme zvolil titul: Panna Maria, matka církve. Tak ji nazval papež blahé paměti Pavel VI. před závěrem 2. vatikánského koncilu. Tento titul patřil Marii od počátku církve. Známe obraz, který podávají Skutky apoštolů: Maria uprostřed apoštolů, učedníků, uprostřed prvotní církve v jeruzalemském večeřadle. Na kříži Pán Ježíš jí svěřil nás všechny. Je matkou celé církve, která je společenstvím věrných, ale i útočištěm Petřů, kteří selhali, Pavlů, kteří po mnohém bloudění přece jen se obrátili, augustinů, kteří našli pravou cestu. Jak krásné je pomyšlení, že je tu někdo, komu nejsi lhostejný, kdo tě sleduje s mateřskou starostlivostí, kdo se za tebe přimlouvá: „Synu – ten nemá vína, ten nemá světla, ten nemá víry, ten nemá radosti, Synu, pomoz mu.“

Do loretanské litanie byla vložena invokace: Matko církve, oroduj za nás! Následuje za invokací: Matko Kristova. Toto spojení má veliký význam. Maria nám dala Krista. A církev je tajemné tělo Kristovo. A každý dobře víme: Maria nás vede ke Kristu. Chceme, aby nás vedla k církvi, kterou on založil.

Zamysleme se: Mluvíme-li o Bohu, většina říká: Něco nad námi asi bude. I pojem náboženství lidé přijímají – zvláště ve spojení s potřebou morálky. Zmíníme-li se však o církvi, jaká následuje reakce? Tak často slyšíme: Na cestě k Bohu nepotřebuji církev. Vztah k církvi bohužel ochabl i u nás věřících. Většinou mluvíme o církvi ve třetí osobě. Kardinál Miloslav Vlk říká: To není dobré. Tím se od ní distancujeme.

Církev založil Kristus a jistě věděl proč. Chtěl, abychom vytvářeli veliké společenství bratří a sester, velikou rodinu dětí Božích a tím měli všichni k sobě hodně blízko. Společenství církve nám pomáhá překonat individualismus, který ve světě stále narůstá. Zároveň pomáhá stmelit různá církevní hnutí a seskupení. Chce vytvořit velikou jednotu věřících. Časem pomocí lásky a dialogu rozšířit společenství na ekumenické úrovni.

Kaple v Březině – Proseči, zasvěcená Panně Marii, Matce církve, má nám v tomto úsilí pomáhat. A tak moderní stánek Boží bude mít význam nejen místní, ale stane se, a to je naše prosba i místem k modlitbám za rozhojnění naší věrnosti a lásky ke Kristově církvi.

Hrubá stavba kaple je hotova. Vydali jsme dva a čtvrt milionu Kč. Další milion Kč budeme potřebovat. Upřímně Pán Bůh zaplat' za vaše dary. Sv. Pavel píše: „Můj Bůh je přebohatý, skvěle Vám to oplatí skrze Krista Ježíše ve všem, cokoli budete potřebovat.“

Dary můžete posílat buď přímo na farní úřad 679 05 Křtiny, nebo si vyžádat složenku, nebo převodem na náš běžný účet u ČS Blansko č. 505250-638/0800. Upozorňujeme též na možnost sponzorských darů organizací i jednotlivců. Umožňuje to naše legislativa zákonem č. 586/1992 Sb. o daních z příjmu. Jedná se o daňové zvýhodnění. Můžeme Vám podat bližší informace nebo se obraťte na daňové poradce. S pomocí Boží, Panny Marie i vaší bychom rádi kapli dokončili a posvětili koncem prázdnin 1995.

Orelská pout' ve Křtinách

12. června 1994 za zvuků orelského pochodu „Vzhůru Orle slovanský“ krojované hudby Dambořanka, vstoupil v 10.30 hod. průvod Orlů župy Dr. Jana Sedláka s prapory do poutního kostela Jména Panny Marie ve Křtinách, do jedné z nejkrásnějších svatyní v Evropě, aby si všichni účastníci této pouti doplnili své duchovní bohatství a vyprosili si ochranu pro další orelskou činnost u dobrotivé Matky Panny Marie. Mši svatou s kázáním a za doprovodu hudby Dambořanky, sloužil P. Tomáš Prnka, děkan, přísluhovali orelští ministranti. Posvátné pocity radosti duchovního naplnění nelze slovy vyjádřit. Obzvláště pak při svatém požehnání v odpoledních hodinách na hřišti Orelské Jednoty v Bukovině, v nádherné přírodě přímo pod nebeskou klenbou všech čtyřista přítomných zpívalo a spolu s P. Tomášem Prnkou přednášelo modlitby děkuvzdání zakončení župní orelské neděle. Děkujeme Ti, Matko milostivá! A Vám Orlové a Orlice dík za účast na této pouti. „Ještě žijí Orli v skalách Evropy!“

(Dle úředního listu Orla roč. 33 čís. 4).

Křtinský kalendář

I letos jsme vydali nástěnný kalendář na rok 1995 s barevným obrázkem našeho kostela. Kalendarium vedle slavností a svátků obsahuje i data významnějších křtinských poutí. Chci upozornit na zvláštnost, kterou nemá žádný jiný kalendář. Jednotlivé neděle a svátky jsou vytištěny v příslušných liturgických barvách. Na křídovém papíře formátu A3 zdařile technicky povedený kalendář přijde zájemce na rovnou desetikorunu. Při větším počtu (aspoň 8 kusů) zasíláme i poštou.

Mariánské soboty

I letos jsme si vykonali pobožnost devíti prvních mariánských sobot. Můžeme pobožnost hodnotit jako velmi zdařilou. První soboty mají již své místo v našem poutním kalendáři. V příštím roce 1995 zahájíme 1. dubna s obvyklým programem. Už sv. Pius X. poskytl 3. 8. 1912 za obvyklých podmínek plnomocné odpustky věřícím, kteří na první sobotu v měsíci vykonají smírnou pobožnost k Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Benedikt XV. dne 9. 11. 1920 potvrdil smírnou sobotu.

Tento Pozdrav ze Křtin posíláme také do farností, které ve svém obvodu mají obec Proseč nebo Březina. Rádi bychom je pozvali na svěcení kaple v Březině – Proseči. Snad se nám s Vaší pomocí podaří získat jejich úplný adresář.

Vydává farní úřad
679 05 Křtiny

Podávání novinových zásilek povoleno
Oblastní správou pošt v Brně
č. j. P/2-2395/94 ze dne 1. 7. 1994